

158.6

ส 286ค

ร.3

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้

19 S.ค. 2539

ปริญญาณิพนธ์
ของ
สมสมุทพร มุ่งสันติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒ 26.๖๑

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อาจารย์เจริญ โชไชย)

..... กรรมการ

(อาจารย์ดารา ภาคสุขน)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์เจริญ โชไชย)

..... กรรมการ

(อาจารย์ดารา ภาคสุขน)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิมไทย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ และเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง จาก อาจารย์เจริญ โชไชย ประธานกรรมการ ควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์คารา ภาคสุชน กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลี้มไทย ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทองหล่อ วิภาวิน ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ชื่น ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์หลักเขต มุ่งสันติ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม เพื่อให้ถูกต้อง เทียบตรง และสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พิศิษฐ์ ตัณฑวิช ที่กรุณา ช่วยเหลือ ในการวิเคราะห์ข้อมูล จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณที่ ๆ เอกธุรกิจศึกษารุ่น 3 ทุกท่าน ที่ให้ความเมตตา และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ พี่ขวัญเรือน พุ่มอำพา ที่ให้ความช่วยเหลือ และ อำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และนอกจากนี้ ยังมีบุคคลอื่นอีกที่มี ส่วนช่วยให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจ ผู้วิจัยขอขอบ พระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณลุงประสิทธิ์ วรยุทธกิจอุดม คุณเขตแดน มุ่งสันติ และครอบครัว คุณชายแดน มุ่งสันติ และครอบครัว คุณหลักเขต มุ่งสันติ และครอบครัว รวมทั้งญาติพี่น้องทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจ และช่วยเหลือด้าน กำลังทรัพย์ สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา อันพระคุณนี้หาที่เปรียบมิได้

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณ คุณพ่ออาณาจักร คุณแม่ชีวเตียม มุ่งสันติ ตลอดจนบูรพาจารย์ของผู้วิจัยที่มีส่วนสร้างพื้นฐานทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

สมสมุทรา มุ่งสันติ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ

ความเป็นมาของการศึกษา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	9
เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
งานวิจัยในประเทศ.....	17
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	22

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
อภิปรายผล.....	47
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	52
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	62
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	70

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและสถานการศึกษา.....	26
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	34
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา.....	34
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	35
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง.....	36
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ.....	37
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	38
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง.....	39
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม รายได้ของผู้ปกครอง.....	40

10	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านต่าง ๆ จำแนกตามเพศ.....	41
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านต่าง ๆ จำแนกตามภูมิลำเนา.....	42
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	43
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านต่าง ๆ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง.....	44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของการศึกษา

การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนา และผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการ ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2535:5) ดังนั้น การศึกษา จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเสริมสร้างชีวิต และสังคมให้ดีขึ้น เป้าหมายที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการศึกษา ก็คือ การจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา

ในภาวะปัจจุบัน ประชาชนไทยต้องการเรียนต่อในระดับสูงเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ มีค่านิยมว่า โอกาสที่จะก้าวหน้าในชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับการได้ศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อที่จะได้ออกมาประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งถือว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ และปัจจุบันอัตราเงินเดือนของข้าราชการได้เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจคนไทยสนใจเข้ารับราชการมากขึ้น แต่เนื่องจากรัฐมีนโยบาย ในการจำกัดอัตราการเพิ่มตำแหน่งต่าง ๆ ของข้าราชการไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี ทำให้โอกาสในการประกอบอาชีพในภาคราชการลดน้อยลง และถึงแม้ว่าสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็วก็ตาม แต่ความสามารถ ในการดูดซับแรงงานของตลาดแรงงานหลายประเภทยังคงมีอยู่จำกัด และการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรม มีแนวโน้มที่จะใช้การลงทุน ในด้านเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลสมัยใหม่ จึงไม่มีความจำเป็นต้องใช้แรงงานเพิ่มขึ้นมากนัก ปัญหาการว่างงานจึงเกิดขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในสาขาวิชาที่กว้างเกินไป ไม่ตรงตามตำแหน่งงานที่ตลาดต้องการ จึงทำให้เกิดปัญหาการว่างงานขึ้น

ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา นับเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งในปัจจุบัน เพราะมีผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย ซึ่งปัญหานี้นับวันก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น และถือว่าเป็นความสูญเสียไปทางการศึกษา จากสถิติการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2528:21) ปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีแนวโน้มว่างงานสูงขึ้น

การประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพ ที่รัฐบาลได้ตระหนัก และมองเห็นแนวทางการแก้ปัญหา จึงกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534 คือ มุ่งให้เยาวชนและประชาชนสามารถประกอบอาชีพอิสระ หรือสร้างงานด้วยตนเอง สนับสนุนการจัดการศึกษาวิชาชีพ และฝึกอบรมวิชาชีพพระบะสัน เน้นการประกอบอาชีพอิสระ โดยรวมกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร พร้อมทั้งกำหนดมาตรการรณรงค์เปลี่ยนเจตคติ ค่านิยมทุก ๆ ฝ่ายให้เห็นความจำเป็น ความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ ขจัดปัญหาและอุปสรรค ปรับปรุงตัวบทกฎหมาย มาตรการ แนวคำเนิการที่สนับสนุน เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพอิสระมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2530:82-95) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ก็ได้สานต่อแนวนโยบายนี้ โดยกำหนดนโยบายศึกษา เพื่ออาชีพให้มีการเร่งรัด และพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ในทุกระดับ และประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ที่จะเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระได้ (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. 2534:8-9)

ค่านิยมของสังคมไทยโดยทั่วไปยกย่องการรับราชการ ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และสังคมต้องการ ดังเห็นได้จาก บุพิน องค์กรานนท์ และ

สัญญา จิตตานนท์ (2528:69) กล่าวว่าคนไทยส่วนใหญ่ไม่สนใจการประกอบอาชีพอิสระ และมองว่าอาชีพอิสระมีสถานภาพทางสังคมต่ำ สื่ออาชีพรับราชการหรือทำงานบริษัทไม่ได้ จึงทำให้การประกอบอาชีพอิสระยังไม่บรรลุเป้าหมายที่แท้จริงทั้ง ๆ ที่อาชีพอิสระได้กลายเป็นตลาดแรงงาน ที่มีความสำคัญมากขึ้นในสภาพของสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (วัฒนา และคนอื่นๆ. 2532:156)

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2534:10) ได้กล่าวว่า การประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะเป็นการลดปัญหาการว่างงานแล้วยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ และการประกอบอาชีพอิสระนั้นเปิดโอกาสให้ทุกคน ซึ่งผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างฐานะได้ภายในเวลาไม่กี่ปี โอกาสขยายกิจการก็มี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความขยันหมั่นเพียรของบุคคลนั้น (นิคม จันทรวิทุร. 2530:23) และปัญหาการว่างงานจะลดน้อยลง หากคนที่ว่างงานหันมาสนใจการประกอบอาชีพอิสระ ดังที่ มัทนา พจนานิมัย (2528:55) ได้กล่าวว่า การแก้ปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษ ควรส่งเสริมให้ผู้มีการศึกษา มีความสามารถในการปรับตัวและส่งเสริมทักษะของการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น ซึ่งการประกอบอาชีพอิสระนั้น ส่วนใหญ่มักเป็นกิจการขนาดเล็ก (กรมวิชาการ. 2530:2) และผู้มีการศึกษา ย่อมมีความรู้ มีสติปัญญามากพอ ที่จะดำเนินการได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2531:72)

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า การประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญ และเป็นสิ่งที่ควรเสริมสร้างให้แก่เยาวชน เนื่องจากการประกอบอาชีพอิสระเป็นความหวังใหม่ ที่มีความเป็นไปได้ และสามารถช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้อีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง หลากหลาย เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ไม่สามารถสมัครเข้าสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการได้ เนื่องจากได้วุฒิในสาขาศิลปศาสตร์ และการรับสมัครบุคคลเข้าทำงานในบริษัทเอกชนส่วนใหญ่

แล้วจะเลือกรับ ในสาขาบริหารธุรกิจโดยตรง จึงทำให้นักศึกษา ที่สำเร็จ การศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการว่างงานอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง . นำไปพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน การฝึกงาน ให้ถูกต้องเหมาะสม และเพื่อเป็นแนวทาง ในการจัด โครงการแนะแนวอาชีพ สำหรับนักศึกษาให้สามารถออกไปประกอบอาชีพอิสระ ได้ตามความสามารถและความสนใจต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบ อาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ผู้สอน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ทราบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ อันจะเป็น แนวทางสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและ ท้องถิ่นนั้น ๆ รวมไปถึงเพื่อให้การจัดโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ สำหรับนักศึกษาเป็นไปตามความต้องการ และความสนใจ สามารถพัฒนา ตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538 ใน สหวิทยาลัยอีสานใต้ ซึ่งประกอบไปด้วยสถาบันราชภัฏ 4 แห่ง ได้แก่ สถาบัน ราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบัน ราชภัฏอุบลราชธานี จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,028 คน เป็นนักศึกษาชาย 255 คน นักศึกษาหญิง 773 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538 ใน สหวิทยาลัยอีสานใต้ คือ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี พิจารณาคัดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดสัดส่วนของเครจซีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan. 1970:607-610) จำแนกตามเพศและสถาบันการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 405 คน เป็นนักศึกษาชาย 154 คน นักศึกษาหญิง 251 คน แล้วจึงสุ่ม กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปร ที่จะศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 ภูมิลำเนา

3.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง

3.1.4 รายได้ของผู้ปกครอง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบ อาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา มีความแตกต่างกันตามเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่บุคคลเป็นผู้ประกอบการเอง ดำเนินธุรกิจด้วยการลงทุนเอง จัดการเอง รับผิดชอบต่อการเสี่ยงทางธุรกิจด้วยตนเอง โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

2. ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก ความเข้าใจ และการรับรู้ ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.1 ความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านตนเอง
สวัสดิกภาพและครอบครัว หมายถึง ความเข้าใจต่อผลที่ได้รับจากการเลือกประกอบอาชีพอิสระที่เกิดแก่ตนเอง และครอบครัว ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงวิถีทางของการดำเนินชีวิตของตนเอง และสภาพของครอบครัว ภายใต้การเลือกประกอบอาชีพอิสระ

2.2 ความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านสังคม
หมายถึง ความเข้าใจต่อผลที่ได้รับจากการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางสังคม ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสถานภาพทางสังคมของตนเอง ภายใต้การเลือกประกอบอาชีพอิสระ

2.3 ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านเศรษฐกิจ
หมายถึง ความเข้าใจต่อผลที่ได้รับ จากการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงสภาพรายได้ทางเศรษฐกิจของตนเอง ภายใต้การเลือกประกอบอาชีพอิสระ

3. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ที่กำลังศึกษา อยู่คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538 ใน สถาบันราชภัฏ 4 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

4. สหวิทยาลัยอีสานใต้ หมายถึง สถาบันราชภัฏที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

5. ภูมิสำเนา หมายถึง ถิ่นกำเนิดของนักศึกษา ที่เป็นประชากรของ การศึกษาค้นคว้า แบ่งออกเป็นในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

6. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ถ้าบิดามารดาเป็นผู้อุปการะ ให้ถือเอาอาชีพของบิดา ในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือ บิดาไม่มีอาชีพ ให้ถือเอาอาชีพของมารดา และถ้านักศึกษาไม่ได้รับการอุปการะ จากบิดา หรือไม่มีบิดามารดา ให้ถือเอาอาชีพของผู้อุปการะ หรือผู้ปกครองแทน แบ่งเป็น

6.1 รับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการ หรือทำงานในสังกัด ของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ

6.2 ค้าขายหรือธุรกิจ หมายถึง ผู้ที่ทำการค้าขายทุกชนิดหรือผู้ที่ ทำหน้าที่เกี่ยวกับธุรกิจ

6.3 รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน

6.4 เกษตรกรรม หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

6.5 อื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำงานอื่น ๆ นอกจาก ที่กล่าวมาแล้ว หรือผู้ที่ไม่ได้ระบุอาชีพที่แน่นอน

7. รายได้ของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดาและมารดา รวมกัน ต่อเดือน หรือรายได้ของผู้อุปการะ

การแบ่งรายได้ของครอบครัว อาศัยข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการสำรวจรายได้ของประชากรในประเทศ
ทั่วราชอาณาจักร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,041 บาท (กรมเศรษฐกิจการ
พาณิชย์. 2538:67) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงแบ่งระดับรายได้ของผู้ปกครอง
ดังนี้ คือ

7.1 รายได้มาก คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 บาท
ขึ้นไป

7.2 รายได้ปานกลาง คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 -
10,000 บาท

7.3 รายได้น้อย คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000
บาท ลงมา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเสนอ ซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg. 1974 : 47 - 57) กล่าวถึงการเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตายไม่ใช่การตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นสิ่งสำคัญ ติดต่อกันไปแต่ละขั้นของกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของแต่ละบุคคล ซึ่งเวลาเหล่านี้จะไม่หวนย้อนกลับหลังไปอีก ดังนั้น เมื่อตัดสินใจแล้วจะกลับหลังไม่ได้ การเลือกจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่เวลาข้างหน้า และจะจบด้วยการประนีประนอมระหว่างความสนใจ ความต้องการของตนเองกับความเป็นจริงในโลก ดังนั้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนี้จึงมี 3 ประการคือ

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ (Process)
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะย้อนกลับหลังไม่ได้ (Irreversible)
3. การเลือกอาชีพจะมีการประนีประนอม (Compromise) ขั้นสุดท่าบระหว่างความสามารถ ความสนใจ และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg. 1974 : 37 - 40) แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเวลาคิดฝัน (Fantasy Period) คือ ระยะเวลาที่เด็กมีอายุ 1-10 ปี จะเริ่มคิดถึงการเลือกอาชีพโดยการสร้างจินตนาการไว้ว่าโตขึ้นตนจะเป็นอะไร ในระยะนี้เด็กไม่มีความสามารถของตน หรือถึงโอกาสในการทำงาน และข้อจำกัดของตนอย่างแท้จริง เขาดูจากสังคมที่เขาอยู่

2. ระยะเวลาทดลองทำงาน (Tentative Period) อายุตั้งแต่ 11 - 17 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้ แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับ ปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คำนึงถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน ระยะนี้การเลือกยังเป็นการเลือกที่บีบบังคับประกอบเกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่น ความสามารถ ช่วงนี้อาจแบ่งได้เป็น 4 ระยะ คือ

2.1 ระยะบีดความสนใจของตน (Interest Stage) เด็ก อายุ 11-12 ปี จะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาระยะต้น

2.2 ระยะคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เด็ก อายุระหว่าง 13-14 ปี จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถ ประเมินความสามารถของตน

2.3 ระยะคำนึงค่านิยมของตนเอง (Value Stage) เด็กอายุ 15-17 ปี จะเริ่มรู้ถึงค่านิยมและสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งที่เขาต้องการ คือ เงิน เกียรติยศ โอกาสแสดงความคิด ค่านิยมเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ

2.4 ระยะเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพิจารณาจากข้อเท็จจริง และตัดสินใจได้เหมาะสมถูกต้อง การตัดสินใจเลือกอาชีพให้เป็นไปอย่างถูกต้องโดยคำนึงถึงโอกาส ข้อจำกัด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ

3. ระยะเวลาเลือกที่สมจริง (Realistic Period) เป็นระยะของความเป็นจริงนับตั้งแต่อายุ 17 ปีขึ้นไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ ระยะนี้เป็นระยะแสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการเลือกอาชีพ โดยคำนึงถึงโอกาสข้อจำกัดและข้อเท็จจริงต่าง ๆ

ฮอปพอก (Hoppock. 1967 : 111 - 112) ได้นำเอาแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบกัน และสรุปหลักการเลือกอาชีพได้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการกระทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล

2. การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดนั้น เป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นสามารถตอบสนองความต้องการเขาได้ดีที่สุด

3. ความต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

4. การพัฒนาอาชีพเริ่มเมื่อเขาทราบว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถช่วยไขเขาไปสู่ความต้องการของเขาได้

5. ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพ และการปรับปรุงเลือกอาชีพจะดีขึ้น เมื่อเขาสามารถคาดหวังถึงโอกาสนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ซึ่งความสามารถในการคาดหวังของเขา ขึ้นอยู่กับการรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล

6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยไขเขาเข้าใจว่าเขาต้องการอะไร และจะต้องปรับปรุงอะไรบ้าง

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยไขเขาค้นพบงานอาชีพที่ตรงกับความต้องการ

8. ระดับความพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับอัตราส่วน ระหว่างสิ่งที่ได้รับจากการทำงานนั้นให้แก่เขา และความต้องการของเขา

9. ความพึงพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับการทำงาน สามารถสนองความต้องการของเขาในปัจจุบันได้ หรือความคาดหวังว่างานนั้น จะทำให้เขาไปถึงความต้องการได้ในอนาคต

10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เมื่อเขาเชื่อว่างานที่เปลี่ยนแปลงใหม่นั้นจะสนองความต้องการได้ดีกว่างานเดิม ,

โร (Roe. 1966 : 31) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพไว้ในบทความเรื่อง "A Personality Theory of Career Choice" ว่าความแตกต่างของบุคคลในการเข้าสู่อาชีพ มีผลมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก โดยเฉพาะการเลี้ยงดูของบิดามารดา

ส่วนสิ่งที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่

1. พันธุกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนด และจำกัดการพัฒนาทางคุณลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์

2. วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ประกอบกับ ประสบการณ์เฉพาะของแต่ละบุคคลจะเป็นสิ่งที่กำหนด ทิศทางพัฒนาการของคุณลักษณะต่าง ๆ ทางพันธุกรรม

3. ประสบการณ์ของความพึงพอใจ หรือความคับข้องใจ จะเป็นสิ่งกำหนดทิศทางความสนใจของบุคคล

4. แบบแผนความสนใจที่เด่นชัดจะถูกกำหนดโดยทางพลังทางจิต

5. แรงจูงใจที่จะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการและความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการนั้น

และแรงจูงใจที่จะบรรลุเป้าหมายทางอาชีพนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการที่จะได้รับผลตอบแทน และประสบการณ์วัยเด็กตอนต้น ซึ่งหมายถึงบรรยากาศการเลี้ยงดูวัยเด็กจะมีผลต่อบุคลิกภาพ และการเลือกอาชีพของบุคคล

ซูเปอร์ (Super.1973 : 131 - 168) ได้เสนอพื้นฐานทฤษฎีการเลือกอาชีพ ได้นำความรู้ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการ และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองมาใช้ 10 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ

2. ความแตกต่างดังกล่าว ทำให้บุคคลแต่ละคนมีความเหมาะสมกับอาชีพต่าง ๆ กันออกไป

3. อาชีพแต่ละอย่างแม้จะต้องการคนที่มีคุณสมบัติเฉพาะอย่าง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงจะทำได้

4. ความพึงพอใจในอาชีพและความสามารถ สถานการณ์ที่บุคคลดำรงชีวิตและทำงานอยู่ ตลอดจนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองนั้น เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และประสบการณ์ ดังนั้น การเลือกอาชีพของบุคคลก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน

5. กระบวนการดังกล่าว อาจพิจารณาได้ในแต่ละช่วงชีวิต ได้แก่ ช่วงของการเติบโต ช่วงของการสำรวจ ช่วงของการวางรากฐาน ช่วงของการสร้างความมั่นคงและช่วงของการเสื่อมถอย ซึ่งในช่วงของการสำรวจ อาจแบ่งออกเป็นระยะต่าง ๆ ได้แก่ ระยะเพื่อฝัน ระยะเปลี่ยนแปลงและระยะแห่งความจริง และในช่วงของการวางรากฐานก็ยังแบ่งออกได้เป็นระยะทดลองและระยะถาวร

6. ธรรมชาติของแบบแผนอาชีพของบุคคล สามารถพิจารณาได้จากองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ สถิติปัญญา และบุคลิกภาพส่วนตัว รวมทั้งโอกาสต่าง ๆ ที่เขาจะได้รับ

7. การพัฒนาตามช่วงชีวิตดังกล่าว เป็นสิ่งที่ให้การแนะนำได้ส่วนหนึ่ง อาศัยการสร้างเสริมและความสนใจ อีกส่วนหนึ่งอาศัยการให้ความช่วยเหลือในการทดสอบความจริง และในการพัฒนาความคิดรวบยอดของบุคคล

8. พัฒนาการทางอาชีพแท้จริง ก็คือ พัฒนาการทางจิตใจ และร่างกายผสมไปกับกระบวนการแสดงออกของความคิดรวบยอดของบุคคลกล่าวคือ เมื่อบุคคลเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เขาก็จะมีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง หรือที่เรียกว่า ความคิดรวบยอด และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้งความคาดหวังต่อบทบาทที่เขาอยากจะเป็น

9. การเข้าสู่อาชีพของบุคคล เป็นกระบวนการประนีประนอมระหว่างบุคคลกับตัวแปรทางสังคม หรือระหว่างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองกับความเป็นจริงนั่นเอง

10. ความพึงพอใจในชีวิต และงานขึ้นอยู่กับว่าบุคคลได้มีโอกาสแสดงออก ซึ่งความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ และค่านิยมของตนได้เพียงใด และสิ่งเหล่านี้ ก็ขึ้นอยู่กับว่าพัฒนาการของบุคคลในช่วงของการเจริญเติบโตช่วงการสำรวจและช่วงของการวางรากฐานนั่นเอง

ความเชื่อของ ซูเปอร์ นั้นก็คือ บุคคลทุกคนเมื่อผ่านขั้นต่าง ๆ ของชีวิตจะต้องมีภารกิจทางด้านอาชีพที่จะต้องทำ เช่นเดียวกับภาระกิจอื่น ๆ ของชีวิต อย่างในช่วงวัยรุ่น ก็จะมีภารกิจของการแสวงหาอาชีพ ที่เหมาะสมกับตน แต่เมื่อเป็นผู้ใหญ่ ภารกิจดังกล่าวเป็นไปเพื่อการสร้างความมั่นคง และความก้าวหน้า ให้กับชีวิตการทำงานให้มากที่สุด เป็นต้น

ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จึงมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง และจะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถที่จะประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพได้ในที่สุด

เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ให้ความหมายของคำว่า Self Employment ว่า การประกอบอาชีพอิสระ หรือการประกอบอาชีพส่วนตัวไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2527 : 5) ได้ให้ความหมายว่า อาชีพอิสระ คือ การที่บุคคลเป็นเจ้าของธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ นายหนึ่ง คือ การที่บุคคลประกอบอาชีพหารายได้เองโดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

สุนทร โคตรบรรเทา (2527 : 71) ได้ให้ความหมายว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพสร้างขึ้นมาจาก ลงทุน ค่าเงินการเอง ไม่รับคำสั่ง หรือไม่มีการออกคำสั่ง ตัดสินใจด้วยตนเอง ผลิตสินค้าและบริการให้กับลูกจ้าง มีการลงทุนเพื่อหวังกำไร และเสี่ยงต่อการล้มเหลว

เจลิบว บุรีภักดี และคนอื่นๆ (2529:8) ได้ให้ความหมายการประกอบอาชีพอิสระว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจตามความพึงพอใจของตนเองโดยจะทำงานคนเดียวหรือร่วมกันทำในครอบครัว หรือมีผู้ร่วมงานไม่เกิน 9 คน เช่น ร้านอาหาร ร้านตัดเป็นเสื้อผ้า ร้านขายสินค้า เป็นต้น

จรีบา ทัพพะกุล ณ อยุธยา (2530 : 48) กล่าวว่า อาชีพอิสระ หมายถึง การประกอบกิจกรรมขนาดเล็กที่ทำด้วยตนเองที่อาศัยทักษะและเทคนิคการจัดการให้เกิดรายได้

สุรเดช วิเศษสุรการ (2530 : 10) ได้ให้ความหมาย การประกอบอาชีพส่วนตัวว่า หมายถึง งานที่ไม่รับจ้าง ไม่รับราชการ ไม่เป็นลูกจ้างรัฐวิสาหกิจแต่เป็นเจ้าของกิจการด้วยตนเอง ซึ่งอาจเริ่มจากร้านแผงลอย หาบเร่ แล้วขยายมาเช่าห้องแถวจนต่อไปอาจขยายเปิดสาขาเพิ่มขึ้นต่อไปอีกก็ได้

ประดิษฐ์ ชาสมบัติ และ ผาสุข พงษ์ไพจิตร (2531 : 82) ได้ให้ความหมายของการประกอบอาชีพส่วนตัว หรือระหว่างทางหุ้นส่วนด้วยกัน เพื่อมุ่งหวังรายได้และกำไร โดยผู้ประกอบการเป็นผู้ทำงานในกิจการของตนเอง

ทิพวัน ถีอคำ (2533 : 43) ได้ให้ความหมายของอาชีพอิสระ คือ การประกอบอาชีพ ซึ่งผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการเอง โดยยึดว่าเป็นอาชีพอิสระ เพราะผู้ประกอบอาชีพไม่ได้เป็นลูกจ้างในหน่วยงาน ทั้งภาครัฐบาล หรือเอกชน

สุรีพร ศรีทองกิติกุล (2521 : 5) กล่าวว่า อาชีพอิสระ หมายถึง งานอาชีพที่แต่ละบุคคล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องไปรับจ้างผู้อื่นเสมอไป หรือจะไปรับจ้างก็ได้

บุพิน ประจวบเหมาะ (2531 : 8) ได้ให้ความหมายว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพส่วนตัว ทั้งในภาพเศรษฐกิจที่เป็นระบบ (formal sector) และภาคเศรษฐกิจไม่เป็นระบบ (informal sector) เจ้าของกิจการเป็นผู้ประกอบการเองทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรูปแบบของกำไร ไม่ใช่เงินเดือน

จากบทความต่าง ๆ เหล่านี้ สรุปได้ว่า การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การที่บุคคลเป็นผู้ประกอบการเอง โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง โดยบุคคลนั้นเป็นเจ้าของธุรกิจเอง หรือธุรกิจในครัวเรือน หรืออยู่ในฐานะหุ้นส่วน ดำเนินธุรกิจด้วยการลงทุนเอง จัดการเอง รับผิดชอบต่อการเสี่ยงทางธุรกิจด้วยตนเอง ดำเนินกิจการ ในรูปของการผลิต การจำหน่าย หรือการบริการ เพื่อมุ่งหวังกำไร และเสี่ยงต่อการล้มเหลวโดยกิจการนั้นอาจมีขนาดเล็ก หรือใหญ่ก็ได้

ประเภทของอาชีพอิสระ

สัญญา จิตตานนท์ (2527 : 16) ได้แบ่งอาชีพอิสระตามระดับการใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่มอาชีพ คือ

1. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับปริญญาหรืออนุปริญญา เช่น แพทย์ วิศวกร หนายความ ผู้ตรวจสอบบัญชี และครูอาจารย์ เป็นต้น

2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าอนุปริญญา คือ ช่างต่าง ๆ เช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ เขียนแบบ ตัดเสื้อ ตัดผม เสริมสวย เย็บหนัง เป็นต้น

3. กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะ หรือความรู้วิชาชีพอย่างหนึ่งอย่างใด โดยเฉพาะ เช่น ผู้ประกอบการค้าเครื่องชำ ค้าข้าวแกง ค้าผลไม้ ค้าหนังสือ ต่าง ๆ ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หาบแร่ แพงลอย ขั้บรถแท็กซี่ ตลอดจนผู้ที่รับสินค้า มาขายเอง เป็นต้น

ทบวงมหาวิทยาลัย (2526 : 23) ได้จัดหมวดหมู่ ของเยาวชนผู้ ประกอบอาชีพอิสระ ได้ 3 ประเภท คือ

1. ประเภทค้าขาย ได้แก่ ขายของชำ ขายข้าวแกง ขายเสื้อผ้า สำเร็จรูป ขายของเล่นสำหรับเด็ก ขายเครื่องเขียนแบบเรียน ขายผักผลไม้ ขายอุปกรณ์การเกษตร และขายเครื่องสำอาง

2. ประเภทบริการ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป รับเหมาก่อสร้างทั่วไป เสริมสวย รับซ่อมผ้า ขั้บรถส่งผู้โดยสาร รับซ่อมจักรยาน และมอเตอร์ไซด์

3. ประเภทเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่ ทำนา และกรีดยาง

กรมวิชาการ (2530 : 4) ได้จำแนกประเภทของการประกอบอาชีพ อิสระได้ดังนี้ คือ อาชีพด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้าน พานิชยกรรม และด้านศิลปหัตถกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สัญญา จิตตานนท์ (2521 : 87 - 91) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ

จำนวน 345 คน และกลุ่มผู้ว่างงาน จำนวน 170 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา และต่ำกว่าได้รับการปลูกฝังทักษะอาชีพจากครอบครัว มากกว่าผู้ว่างงาน สำหรับประสบการณ์จากโรงเรียน ที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ปรากฏว่า ผู้ว่างงานกลับได้ประสบการณ์มากกว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีทัศนคติต่ออาชีพโดยทั่วไปดีกว่าผู้ว่างงาน และไม่ชอบรับราชการ หรือทำงานบริษัท และงานประเภทรับจ้างทั่วไป และชอบความมั่นคงมากกว่าเกียรตินิยม ชื่อเสียง มากกว่าผู้ว่างงาน สรุปทัศนคติต่ออาชีพของผู้ประกอบอาชีพอิสระ มีแนวโน้มไปในทางเกื้อกูลการประกอบอาชีพอิสระมากกว่าผู้ว่างงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระส่วนใหญ่ไม่เคยรับราชการหรือเคยทำงานบริษัท ไม่ต้องพึ่งงานประจำอื่นอีกไม่มีปัญหาอุปสรรคมาก และมีปัญหาเรื่องทุนดำเนินการบ้าง มีบิดามารดาเป็นผู้ช่วยให้เริ่มต้นอาชีพได้ รองลงมาคือ การกู้เงินมาลงทุนเริ่มธุรกิจ สำหรับผู้ว่างงานส่วนใหญ่อยากจะประกอบอาชีพอิสระ แต่ติดปัญหาเรื่องทุนดำเนินการ ในการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่าง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และผู้ว่างงาน ที่เห็นได้ชัดเจนคือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีทัศนคติต่ออาชีพดีกว่าผู้ว่างงานมาก และค่านิยมทางศาสนาและจริยธรรมต่ำกว่า สำหรับการศึกษาหาตัวแปร ที่มีอิทธิพลสามารถอธิบายความแปรปรวน ของทัศนคติต่ออาชีพ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพล ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ ประสบการณ์ที่ได้จากโรงเรียน คุณลักษณะผู้ประกอบการ แหล่งหรือวิธีการที่ได้ทักษะอาชีพ และความมีเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์

เจลีบว บุรีภักดี (2529 : 23 - 25) ทำการวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศ เรื่องแนวโน้มการเข้าทำงานของเยาวชนไทย พ.ศ.2526 พบว่า เหตุผลที่เลือกอาชีพอิสระ เพราะมีความรู้ ความสามารถของตนเอง สภาพแวดล้อม จากภายในครอบครัว เอื้ออำนวยผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพนี้ สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่ มีความพอใจด้วยเหตุผลที่ว่า งานที่มีอิสระ การเดินทางไปทำงานสะดวก เพราะใกล้บ้าน ภาษีดี ได้อยู่กับ

พ่อแม่ทำให้สบายใจ ได้ใช้ความคิด และความสามารถของตนเอง และสนุก เพลิดเพลิน เพราะได้พบคนมาก ในด้านความช่วยเหลือ ที่ต้องการปรากฏว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ต้องการความช่วยเหลือหลายด้าน เช่น เงินกู้ยืมเพื่อการลงทุน การหาตลาดขายส่ง การฝึกอบรมด้านต่างๆ การประกันราคาผลผลิต ตลอดจนอยากได้รับความรู้ และบริการ เกี่ยวกับสุขภาพ และยารักษาโรค อันเกิดจากการประกอบอาชีพของตน ในด้านลู่ทาง การก้าวหน้าในงานอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เล็งเห็นว่า การประกอบอาชีพของตนแถมใส่มีจำนวนหนึ่ง ที่คิดว่าไม่แถมใส่ แต่ก็ยินดีทำไปเรื่อย ๆ ผู้ที่เล็งเห็นว่าลู่ทางแถมใส่ได้ให้คำอธิบายว่า เพราะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นทุกปี มีทุนขยายกิจการ และมีความรู้ในอาชีพนี้ทำไปได้ตลอดชีวิต

ยุพิน ประจวบเหมาะ (2531 : ข - ค) ได้ศึกษาการหางานทำ และการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตผู้จบจากคณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษาไปพิจารณาลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตลง โดยการแนะนำและส่งเสริมทักษะให้บัณฑิตสร้างงานเอง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ยังมีปัญหาการว่างงานในระดับสูง ถึงร้อยละ 43.6 งานส่วนใหญ่ที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทำ คือ งานพนักงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งเอกชนและรัฐบาล มีถึงร้อยละ 63.8 และที่ทำงานโดยเป็นเจ้าของกิจการ มีเป็นส่วนน้อย เพียงร้อยละ 22.6 โดยที่บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ที่มีความประสงค์จะไปประกอบอาชีพอิสระมีมากถึงร้อยละ 83.4 แต่พบว่า ยังขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ทักษะของผู้เคยและไม่เคยประกอบอาชีพอิสระ ต่อความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระไม่มีความแตกต่างกัน และเห็นว่า ประกอบอาชีพอิสระ ให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งปัจจัยภายใน และภายนอก โดยปัจจัยภายใน คือ ตัวผู้ประกอบการ เพราะยังขาดความรู้ ความสามารถเฉพาะตัว และขาดประสบการณ์ในอดีต

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคนอื่นๆ (2532 : 165-170) ได้ศึกษาเรื่องตลาดแรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม เมื่อพิจารณาเฉพาะบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระในธุรกิจประเภทต่าง ๆ จำนวน 272 คน เป็นชายร้อยละ 62.1 และหญิงร้อยละ 37.9 พบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งสู่ทางการประกอบอาชีพอิสระ ที่ตนเองสนใจมากกว่าการติดตามข่าวสาร เรื่องตลาดแรงงานภาครัฐหรือภาคเอกชนก่อนการประกอบอาชีพอิสระ บัณฑิตร้อยละ 53.3 เคยทำงานอื่น ๆ มาแล้วโดยแยกเป็นทำงานในภาคเอกชนร้อยละ 76 ประกอบอาชีพอิสระอื่น ๆ ร้อยละ 14 และร้อยละ 10 ทำงานในภาครัฐ สาเหตุที่เปลี่ยนงานคือ งานเดิมรายได้ไม่ดี ไม่ก้าวหน้า และไม่ชอบงานที่ทำอยู่ เหตุผลที่เปลี่ยนมาประกอบอาชีพอิสระ เพราะเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระเป็นของตัวเองได้ใช้ความสามารถ และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างเต็มที่และในบางลักษณะอาชีพก็ให้รายได้ค่อนข้างสูง บัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระซึ่งได้ทำงานไม่ตรงกับ สาขาวิชาที่ศึกษามาส่วนใหญ่ ได้อาศัยการเรียนรู้และทักษะจากการปฏิบัติงานในกิจการของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงหรือคนรู้จัก ส่วนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระที่ตรงกันกับวิชา ที่เรียนมาสามารถอาศัยความรู้ที่เรียนมาในการทำงานได้และเรียนรู้จากบุคคลในครอบครัวเพื่อนฝูงหรือบุคคลอื่นประกอบด้วย

บุพิน องค์กรานนท์ (2533 : 82) ได้ศึกษาทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ผลการศึกษาทัศนคติด้านความรู้สึกละเอียดของนิสิต ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยเพศชายและเพศหญิง พบว่านิสิตทุกกลุ่มมีความรู้สึกที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ และผลการวิเคราะห์หาองค์ประกอบคุณลักษณะ ในการประกอบอาชีพอิสระพบว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีคุณลักษณะที่สำคัญสองประการ คือ คุณลักษณะที่หนึ่งเป็นคุณลักษณะทางจิตหรือจิตลักษณะ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ

1) ความรักความก้าวหน้าในอาชีพ 2) รักความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
 3) ความมั่นใจในการประกอบอาชีพ 4) การรักความมั่นคงในการประกอบ
 อาชีพ 5) ความคล่องตัวในการประกอบอาชีพ คุณลักษณะที่สองเป็นคุณลักษณะ
 ด้านพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ ประกอบด้วย ความรู้ด้านการตลาดการ
 เลือกทำเลที่เหมาะสม การจัดสถานที่ดี เงินทุนเพียงพอ ความรู้เรื่องการ
 ลงทุนและประสบการณ์

เจลิบว บุรีภักดี และคนอื่นๆ (2534 : 32-36) ได้ศึกษาทดลองตาม
 โครงการ ศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
 ความนิยม และความพร้อมสำหรับอาชีพอิสระ จากข้อมูลนักศึกษาทั่วประเทศ
 จำนวน 3,986 คน พบว่านักศึกษามีค่านิยมในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับ
 ปานกลาง และเมื่อแบ่งค่านิยมออกเป็นสองจำพวก คือค่านิยมประเภทความรู้สึก
 และความพร้อมที่จะปฏิบัติ พบว่าค่านิยมประเภทความรู้สึกชอบอยู่ในระดับค่อนข้าง
 สูง แต่ค่านิยมประเภทพร้อมปฏิบัติค่อนข้างต่ำ นักศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน
 มีระดับค่านิยมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน คือ ในชั้นปีที่สูงขึ้น
 ผู้เรียนมีระดับค่านิยมที่มีแนวโน้มต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบสาขาวิชาที่เรียนพบว่า
 ในสาขาวิชาที่ผู้เรียนเลือกเรียน และเป็นสาขาวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาเอื้ออำนวย
 ต่อการประกอบอาชีพอิสระ และนักศึกษาเล็งเห็นช่องทางดังกล่าวก็จะมีค่านิยม
 สูง เช่น สาขาอักษรศาสตร์และประมงศาสตร์ ส่วนสาขาที่นักศึกษามองเห็น
 ช่องทางน้อย และสภาพตลาดไม่เอื้ออำนวยให้ประกอบอาชีพอิสระจะมีค่านิยมต่ำ
 เช่น สังคมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์นักศึกษาเพศชาย มีระดับค่านิยมสูงกว่า
 เพศหญิง นักศึกษาที่มีบิดาเป็นข้าราชการและลูกจ้างของหน่วยราชการจะมีระดับ
 ค่านิยมในการประกอบอาชีพต่ำกว่านักศึกษาที่มีบิดาทำงานอาชีพอื่น ๆ นักศึกษาที่
 มารดามีอาชีพเป็นข้าราชการ และลูกจ้างหน่วยราชการก็มีแนวโน้มที่จะมีค่านิยม
 ในการประกอบอาชีพอิสระต่ำกว่าที่มารดาทำอาชีพอื่น ๆ นักศึกษาที่มีสถานภาพ
 ทางเศรษฐกิจดีมากและดี จะมีระดับค่านิยมในการประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษา

ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง ค่อนข้างขัดสนและชั้นสนมาก ความรอบรู้ อาชีพอิสระของนักศึกษาทั่วไป ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ในด้านเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนในหลักสูตรที่ตนเรียนอยู่ปรากฏว่า มีนักศึกษาจำนวนน้อย เห็นว่า ลักษณะการเรียนการสอนในสาขาวิชาดังกล่าว เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพ อิสระ

งานวิจัยในต่างประเทศ

จาคอบโบวิทซ์ และวิดเลอร์ (Jacobowitz and Vidler. 1982 : 252 - 257) ได้ศึกษาโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ จากผู้ประกอบการ จำนวน 430 ราย ที่ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก และธุรกิจการผลิต ที่มีคนงานกว่า 500 คนขึ้นไป ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73 เป็นชาย ร้อยละ 11 เป็นหญิง ที่เหลือเป็นสามีและภรรยาที่เป็นหุ้นส่วนกัน ผู้ประกอบการเกือบ ร้อยละ 75 มาจากครอบครัวที่บิดามารดา หรือญาติใกล้ชิด ประกอบธุรกิจ ขนาดเล็กหรืออาชีพอิสระ ผู้ประกอบการมักมีลักษณะก้าวร้าว ขยันหมั่นเพียร ชอบการแข่งขัน และจะวางเป้าหมายในลักษณะท้าทาย แต่สามารถทำได้จริง มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น รักความเป็นอิสระ และการพึ่งตนเอง ผู้ประกอบการประมาณร้อยละ 30 ออกจากโรงเรียนเมื่ออยู่ในระดับมัธยมปลาย

ฮิสริช (Hisrich. 1984 : 3-8) ได้สำรวจผู้ประกอบการสตรีชาวอเมริกัน 468 คน (อายุระหว่าง 20 - 70 ปี) และ ผู้ประกอบการสตรีชาวเปอโตริกัน 30 คน (อายุระหว่าง 23 - 64 ปี) โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับ ภูมิหลัง ลักษณะนิสัยส่วนตัว และเจตคติ พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นกลาง สมรสแล้ว และมีการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แรงจูงใจ ที่ทำให้ผู้ประกอบการสตรีชาวอเมริกันมาประกอบธุรกิจก็คือ เป็นงานที่มีอิสระ ความสำเร็จและมีความพึงพอใจในอาชีพ สำหรับแรงจูงใจของผู้ประกอบการสตรีชาวเปอโตริกัน คือ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เห็นว่า ตนมีลักษณะ ชอบการแข่งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และวิตกกังวล นอกจากนี้ยังเป็น

ผู้ที่มีความสามารถหลาย ๆ อย่าง มิได้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง เป็นคนที่เอาจริงเอาจัง และปรับตัวตามสถานการณ์ได้ดี

วิบเบนท์ (Wibben. 1988 : 1440 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ประกอบการสตรี ในเรื่องประสิทธิภาพ ในการเป็นผู้ประกอบการ โดยศึกษาจากผู้ประกอบการสตรี จำนวน 151 คน ในเซาท์อิสเทิร์น โอคลาโฮมา ในช่วงปี ค.ศ. 1986 ผู้ประกอบส่วนใหญ่ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการค้า และมีรายได้มากกว่า 50,000 เหรียญสหรัฐ กว่าร้อยละ 90 มีการศึกษาระดับมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า เหตุผลประการสำคัญที่สุด ที่ทำให้มาประกอบธุรกิจ คือ รายได้ ถึงแม้ผู้ประกอบการสตรีส่วนมากไม่ได้รับการฝึกฝนทางด้านธุรกิจอย่างเป็นทางการ แต่ก็เห็นว่า การจัดการศึกษา เกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นสิ่งสำคัญ ประสิทธิภาพในการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ 2) ความรู้เกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า 3) ความเข้าใจในพื้นฐานของการทำธุรกิจ 4) ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารเวลา 5) ความสามารถในการประเมินทักษะ และความสามารถของบุคคล 6) ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร 7) ความเข้าใจเกี่ยวกับกำไรสุทธิ และกำไรก่อนหักภาษี 8) ความมีมนุษยสัมพันธ์ 9) ความรู้ทางด้านบัญชี รายรับ-รายจ่าย และ 10) ความสามารถในการเงิน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จะเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญ เป็นอาชีพที่ท้าทายก่อให้เกิดทักษะของการสร้างงานแทนการรองาน จากภาครัฐบาล หรือเอกชน และเป็นความมุ่งหวังใหม่ สำหรับผู้จบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จากคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้กว้างขวาง หลากหลาย และมีความรู้ ความสามารถ มากพอที่จะประกอบอาชีพอิสระได้ แต่ยังไม่มียานวิจัยชิ้นใด ที่ศึกษากับนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระในด้านใด

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือก
ประกอบอาชีพอิสระ เพื่อเป็นแนวทาง ในการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 ในมหาวิทยาลัยอีสานใต้ ซึ่งประกอบไปด้วยสถาบันราชภัฏ 4 แห่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1,028 คน เป็นนักศึกษาชาย 255 คน นักศึกษาหญิง 773 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 ในมหาวิทยาลัยอีสานใต้ คือ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี พิจารณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดสัดส่วนของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and morgan. 1970:607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจำแนกตามเพศและสถาบันการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและสถาบันการศึกษา

สถาบันราชภัฏ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
นครราชสีมา	145	419	564	88	137	225
บุรีรัมย์	48	146	194	29	47	76
สุรินทร์	40	132	172	24	43	67
อุบลราชธานี	22	76	98	13	24	37
รวม	255	773	1028	154	251	405

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert's scales)

3. ศึกษาแบบสอบถาม ในวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา

4. นำข้อมูลจากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา และความถูกต้องในด้านเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามที่ประธาน และกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถาม ที่ได้ปรับปรุงครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .8956

7. นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบครั้งสุดท้าย

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง โดยให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นจริง ในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ 3 ด้าน คือ (1) ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว (2) ด้านสังคม (3) ด้านเศรษฐกิจ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดการให้คะแนนความคิดเห็นในแต่ละระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนัก	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้น้ำหนัก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้น้ำหนัก	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้น้ำหนัก	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก	1	คะแนน

ในการแปลคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับกาเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ผู้วิจัยได้เอาคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมายของคะแนนเทียบกับเกณฑ์ประเมิน โดยใช้เกณฑ์ตามแนวของเบสท์ (Best. 1978:174) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัว จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปขออนุญาตจากอธิการบดี สถาบันราชภัฏ ทั้ง 4 แห่ง เพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถาม ไปติดต่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมได้ครบ คือ 405 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนน ตามน้ำหนักของตัวเลือก ที่กำหนดไว้ คือ 5, 4, 3, 2, 1
3. นำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติต่าง ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยใช้วิธีทางสถิติดังต่อไปนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 49)

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 68)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ ∞	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
$\sum S_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(Cronbach. 1970:161)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างตัวแปร 2

กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (T-Test) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-Distribution
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ
S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2 ตามลำดับ

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531:139)

5. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531:247)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการสื่อความหมายของข้อมูลไว้ดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 2 - 5

ตาราง 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	154	38.00
หญิง	251	62.00
รวม	405	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.00 รองลงมาเป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 38.00

ตาราง 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ในเขตเทศบาล	167	41.20
นอกเขตเทศบาล	238	58.80
รวม	405	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมา มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 41.20

ตาราง 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	122	30.10
ค้าขายหรือธุรกิจ	132	32.60
รับจ้าง	37	9.10
เกษตรกรรม	106	26.20
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	8	2.00
รวม	405	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมา เป็นอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 30.10 อาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 26.20 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 9.10 และอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของผู้ปกครอง/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่า 10,001 บาท	139	34.30
5,001-10,000 บาท	163	40.30
ต่ำกว่า 5,000 บาท	103	25.40
รวม	405	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ปานกลาง (ประมาณ 5,001-10,000 บาท/เดือน) คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมาคือรายได้มาก (สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน) คิดเป็นร้อยละ 34.30 และรายได้น้อย (ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน) คิดเป็นร้อยละ 25.40 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ
อิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพ
ของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 6 -- 9

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นด้านต่าง ๆ	เพศชาย		เพศหญิง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว	3.98	0.49	3.96	0.53
2. ด้านสังคม	3.77	0.57	3.92	0.51
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.92	0.54	4.11	0.55
รวม	3.89	0.42	3.99	0.43

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาเพศชายและหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามภูมิลำเนา

ความคิดเห็นด้านต่าง ๆ	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว	3.99	0.52	3.95	0.51
2. ด้านสังคม	3.88	0.55	3.85	0.53
3. ด้านเศรษฐกิจ	4.05	0.56	4.03	0.55
รวม	3.97	0.45	3.94	0.41

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความคิดเห็นด้านต่างๆ	รับราชการ		ค้าขายหรือ ธุรกิจ		รับจ้าง		เกษตรกรรม		อื่น ๆ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านตนเอง สวัสดิ- ภาพ และครอบครัว	3.97	0.50	3.95	0.51	3.99	0.54	3.96	0.52	3.98	0.67
2. ด้านสังคม	3.86	0.51	3.90	0.55	3.84	0.45	3.81	0.59	4.00	0.53
3. ด้านเศรษฐกิจ	4.04	0.58	4.04	0.55	4.09	0.48	4.02	0.55	4.14	0.41
รวม	3.95	0.42	3.96	0.44	3.97	0.38	3.92	0.44	4.04	0.42

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ รับราชการ
ค้าขาย หรือธุรกิจ รับจ้าง เกษตรกรรม และอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การเลือกประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ความคิดเห็นด้านต่างๆ	สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน		5,001-10,000 บาท/เดือน		ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว	3.99	0.50	3.97	0.54	3.92	0.50
2. ด้านสังคม	3.92	0.50	3.86	0.55	3.80	0.57
3. ด้านเศรษฐกิจ	4.04	0.56	4.07	0.54	3.98	0.56
รวม	3.98	0.42	3.96	0.44	3.90	0.43

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครอง มีรายได้มาก (สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน) มีรายได้ปานกลาง (ประมาณ 5,001-10,000 บาท/เดือน) และมีรายได้น้อย (ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ จำแนกตามเพศ ภูมิลำเนา, อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 10-13

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นด้านต่าง ๆ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว	3.98	0.49	3.96	0.53	0.48
2. ด้านสังคม	3.77	0.57	3.92	0.51	-2.75**
3. ด้านเศรษฐกิจ	3.92	0.54	4.11	0.55	-3.45**
รวม	3.89	0.42	3.99	0.43	-2.47*

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย ในด้านสังคม และเศรษฐกิจสูงกว่าเพศชาย

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่าง ๆ จำแนกตามภูมิลำเนา

ความคิดเห็นด้านต่างๆ	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว	3.99	0.52	3.95	0.51	0.63
2. ด้านสังคม	3.88	0.55	3.85	0.53	0.50
3. ด้านเศรษฐกิจ	4.05	0.56	4.03	0.55	0.21
รวม	3.97	0.45	3.94	0.41	0.56

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านตนเอง สวัสดิภาพและครอบครัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความคิดเห็น ด้านต่างๆ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านตนเอง สวัสดีภาพ และ ครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	4	0.06	0.01	0.05
	ภายในกลุ่ม	400	107.02	0.27	
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.72	0.18	0.62
	ภายในกลุ่ม	400	116.04	0.29	
3. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.22	0.05	0.18
	ภายในกลุ่ม	400	122.49	0.31	
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.17	0.04	0.23
	ภายในกลุ่ม	400	73.90	0.18	

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านตนเอง สวัสดีภาพ และครอบครัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านต่าง ๆ จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

ความคิดเห็น ด้านต่างๆ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านตนเอง สวัสดีภาพ และ ครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.14	0.51
	ภายในกลุ่ม	402	106.80	0.27	
2. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.92	0.46	1.60
	ภายในกลุ่ม	402	115.84	0.29	
3. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	0.79
	ภายในกลุ่ม	402	122.23	0.30	
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.23	1.23
	ภายในกลุ่ม	402	73.62	0.18	

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ด้านตนเอง สวัสดีภาพ และครอบครัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538 ในสหวิทยาลัยอีสานใต้ ซึ่งประกอบไปด้วยสถาบันราชภัฏ 4 แห่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 1,028 คน เป็นนักศึกษาชาย 255 คน นักศึกษาหญิง 773 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2538 ในสหวิทยาลัยอีสานใต้ จำนวน 405 คน เป็นนักศึกษาชาย 154 คน นักศึกษาหญิง 251 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) มีจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 25 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8956

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test โดยการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 405 คน เป็นนักศึกษาราย 154 คน และนักศึกษาหญิง 251 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล 167 คน นอกเขตเทศบาล 238 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังนี้ รับราชการ 122 คน ค้าขายหรือธุรกิจ 132 คน รับจ้าง 37 คน เกษตรกรรม 106 คน และอาชีพอื่น ๆ 8 คน รวม 405 คน

1.4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ผู้ปกครองมีรายได้ระดับต่าง ๆ ดังนี้ รายได้มาก (สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน) มี 139 คน รายได้ปานกลาง (ประมาณ 5,001-10,000 บาท/เดือน) มี 163 คน และ รายได้น้อย (ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน) มี 103 คน รวม 405 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ ตามจุดมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า ปรากฏผลดังนี้

2.1 เมื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้านและทุกตัวแปร

2.2 เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านและทุกตัวแปร ยกเว้น ตัวแปรเพศ จะเห็นว่า เพศหญิงมีความคิดเห็นด้านสังคม และเศรษฐกิจ สูงกว่า เพศชาย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษา ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกตัวแปร เนื่องจาก อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสังคมในยุคปัจจุบัน ช่วยแก้ปัญหาการว่างงาน

สร้างงานให้กับตนเอง และสังคม ทำให้มีรายได้ โดยต้องใช้ความรู้ ความสามารถส่วนตัวสูง เพื่อป้องกันการเสี่ยง ดังนั้น นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ จึงมีความเข้าใจในอาชีพอิสระ ส่งผลให้ระดับความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกตัวแปร

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษา ตามตัวแปรเพศ ปรากฏว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นในด้านสังคม และเศรษฐกิจสูงกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากสังคมในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้เพศหญิง ได้แสดงความรู้ ความสามารถมากขึ้น และโดยพื้นฐานทั้งโครงสร้างร่างกาย จิตใจ และความสนใจนั้น จะเห็นได้ว่า เพศหญิงมีความละเอียดอ่อน รอบคอบ รู้สึกละอาย และอยากปกป้องทุกสิ่ง ที่รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีความละเอียดถี่ถ้วนน้อยกว่า โดยเฉพาะในเรื่องการจับจ่ายใช้สอย¹ ซึ่งตรงกับกองบรรณาธิการ นิตยสารหมอชาวบ้าน (2535 : 4) ที่กล่าวว่า ปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกันตามกฎหมาย สถานภาพของสตรีจึงพัฒนาจากอดีตมาก เนื่องจากชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไป การศึกษาของสตรีสูงขึ้น สตรีออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น วิถีชีวิตในสังคมที่กำลังพัฒนาให้ทันสมัย ตามแบบอารยประเทศ มีส่วนผลักดันให้สตรีต้องเข้ามามีส่วนร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมมากขึ้น และสอดคล้องกับ กร ทัพพะรังสี (2533 : 35) ที่กล่าวว่า สตรีไทยสามารถมีบทบาทในการสร้างคุณประโยชน์ ให้แก่ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ มีความเป็นผู้ใหญ่ และมีประสบการณ์ มีกำลังสุขภาพแข็งแรงทำงานได้ดี นอกจากนี้ ธนาลัย สุขพัฒน์ธี (2532 : 50) ได้กล่าวว่า

เกือบทุกหนทุกแห่ง สตรียังคงต้องรับผิดชอบเต็มที่ในงานบ้านและการดูแลลูก ๆ ซึ่งรวมไปถึงการดูแลสัตว์เลี้ยงภายในบ้าน และการผลิตอาหาร ในครัวเรือน ในเกือบทุกประเทศที่ความเป็นจริงทางเศรษฐกิจกำลังเปลี่ยนแปลง ให้นาสตรีออกมาสู่ตลาดแรงงานอย่างรวดเร็ว เพื่อจะช่วยหาเงินไปใช้จ่ายในครอบครัวได้เพียงพอ และเวลาว่างของสตรีไม่ใช่สำหรับแค่การพักผ่อน หรือสันทนาการเท่านั้น แต่เวลาว่างเพื่อการพัฒนาตนเอง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญสม โพธิ์เงิน (2537 : 73) ที่พบว่า เพศหญิงมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกัน ด้านความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และด้านความเห็นอกเห็นใจมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (วันเสาร์ ที่ 9 มีนาคม 2539 : 26) กล่าวว่า การดำเนินการคัดเลือกผู้นำอาชีพก้าวหน้า เพื่อยกย่อง สรรเสริญ ผู้นำอาชีพก้าวหน้าที่มีความรู้ และความสามารถ ในการประกอบอาชีพเป็นปึกแผ่นมั่นคง และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปนั้น ผลปรากฏว่าผู้ที่ได้รับรางวัลเป็นสตรี จะเห็นได้ว่าปัจจุบันสตรีให้ความสำคัญ และมีบทบาทในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และสนใจที่จะเลือกประกอบอาชีพอิสระเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัย ของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 91) ที่พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเพศ โดยนักเรียนหญิงเลือกกลุ่มบริการ งาน เสมียน กลุ่มการจัดการ และกลุ่มบริการสุขภาพ มากกว่านักเรียนชาย ดังนั้น นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง จึงมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ตามตัวแปรภูมิลาเนา พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน

เขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากปัจจุบันเข้าสู่ยุคของโลกาภิวัตน์ การติดต่อคมนาคมและการสื่อสารเป็นไปได้อย่างกว้างขวางลงไปถึงระดับชุมชนเล็ก ๆ ในท้องถิ่นที่ห่างไกลความเจริญ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบทได้ถูกเชื่อมโยงเข้ากับสังคมโลก อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังที่ กุศล บุญมาลี และ ^{ผู้วิจัย} ~~ชณิธร~~ กาญจนรังษิณห์ (2538 : 13) ได้กล่าวว่า ความเป็นชนบทจะค่อยเลือนหายไป จนไม่สามารถแยกแยะลักษณะเฉพาะของเขตเมือง-ชนบท ได้อีกต่อไป และปัจจุบันอยู่ในยุคสารสนเทศ ทำให้สังคมในชนบทสามารถรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งทางรัฐบาลก็ให้การสนับสนุน โดยได้จัดงบประมาณให้กับหมู่บ้าน หรือชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้มีหนังสือพิมพ์รายวัน ไว้ประจำที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ ^{ผู้วิจัย} ~~หลัก~~ ^{หลัก}เขต มุ่งสันติ (2535 : 89) ที่ได้ศึกษาพบว่า ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ได้รับงบจากรัฐบาลเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสืออื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ประชาชนในชนบทสามารถรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกับสังคมเมือง ดังนั้น นักศึกษาที่มีภูมิฐานะแตกต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ^{ข้อสรุป} ~~ข้อสรุป~~

4. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ตามตัวแปรอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน คือ อาชีพรับราชการ ค้าขายหรือธุรกิจ รับจ้าง เกษตรกรรม และอื่น ๆ จะมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากปัจจุบันระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้เด็กได้อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน เด็กจะ

ถูกหล่อหลอมจากครูผู้สอน เพื่อน และสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆในเรื่องเกี่ยวกับ อาชีพ จึงส่งผลให้เด็กสนใจในอาชีพ ที่คล้ายคลึงกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง กับ ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ (2535 : 71) ที่พบว่า ทักษะคติต่ออาชีพอิสระของ ผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์ กับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน และ มารศรี กองเกตุ (2524 : 59) กล่าวว่า ทักษะคติต่ออาชีพของบิดามารดา ไม่ มีผลกระทบต่อ การเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน สาเหตุที่การเลือกประกอบ อาชีพของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคติต่ออาชีพของผู้ปกครองนั้น เพราะ ในปัจจุบัน ระบบการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไป เด็กได้รับประสบการณ์ เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น และมีหลากหลายอาชีพ ทำให้การตัดสินใจในการเลือก ประกอบอาชีพ เป็นไปได้อย่างเหมาะสมกับนักศึกษา และเกิดความมั่นใจใน การที่จะเลือกประกอบอาชีพ ตามความต้องการของตนเอง ดังนั้น นักศึกษา ที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ในการเลือกประกอบ อาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ อิสระของนักศึกษา ตามตัวแปรรายได้ของผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่มี ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน คือ รายได้มาก (สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน) รายได้ปานกลาง (ประมาณ 5,001-10,000 บาท/เดือน) และรายได้น้อย (ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน) จะมีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพ อิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ หากแต่สอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ใคว์ตระกูล (2528 : 51) ที่พบว่า องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุ ของการเลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพ ไม่ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว กล่าวคือ นักเรียนที่มาจากบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน เลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพคล้ายคลึงกัน นอกจากนั้น จากการศึกษาของ พิมพ์ พร้อมถกล (2522 : 67) ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพโดยใช้แบบสำรวจ

ความสนใจในอาชีพของฮอลแลนด์ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 565 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน สนใจในอาชีพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบัน กิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ส่วนมากจะได้รับการสนับสนุน สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ค่อนข้างพร้อม อีกทั้งมีการส่งเสริมให้นักศึกษา มีกิจกรรมหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีทุนการศึกษา แหล่งเงินทุน แหล่งเงินทุน สนับสนุนการเรียนอีกมากมาย เป็นการแบ่งเบาภาระให้กับผู้ปกครองเป็นอย่างมาก นักศึกษาจึงให้ความสำคัญ ในด้านระดับรายได้ของผู้ปกครองน้อยลง ดังนั้น นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถาบันการศึกษาควรมีการส่งเสริมและอบรม นักศึกษาที่มีความสนใจ ในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มมากขึ้น
2. ควรมีกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีโอกาสสำรวจตนเอง ทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนตัว ความถนัด ความสนใจ ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น การให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การทำแบบทดสอบ และแบบสำรวจต่างๆ ได้แก่ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ แบบสำรวจบุคลิกภาพ แบบสำรวจค่านิยม ซึ่งเมื่อนักศึกษาเข้าใจตนเอง ก็จะสามารถเลือกอาชีพ ได้สอดคล้องกับความสนใจของตน
3. จัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นให้กับนักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย หรือนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วแต่ยังว่างงาน โดยทำ

การสำรวจความสนใจของนักศึกษาก่อนว่า สนใจในอาชีพอิสระประเภทใดบ้าง แล้วจัดกลุ่มตามความสนใจ และในการฝึกอบรมนั้น ควรให้ความรู้ทุกขั้นตอนของการประกอบอาชีพอิสระ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการผลิต การตลาด และการกู้เงินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ

4. จัดหาข้อมูลด้านอาชีพอิสระหลาย ๆ อาชีพ โดยรวบรวมและจัดไว้เป็นมุมเฉพาะเรื่องอาชีพอิสระ ในห้องสมุดอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ ควรประกอบด้วยเนื้อหาต่างๆ ได้แก่ ลักษณะของอาชีพ ตลาด เงินทุนเริ่มต้น กิจการแหล่งเงินทุน แหล่งวัตถุดิบ ท่าเลี่วที่เหมาะสม และรายชื่อผู้ประกอบการอาชีพนั้ น ๆ ลักษณะของข้อมูลควรเป็นข้อมูลที่ทันสมัย

5. จัดสัปดาห์ส่งเสริมอาชีพอิสระ โดยจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพอิสระ เชิญผู้ประกอบการอาชีพอิสระมาบรรยาย หรืออภิปราย จัดทัศนศึกษา สถานประกอบการ จัดฉายวี ดี โอ ภาพยนต์ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ จัดบรรยายพิเศษเกี่ยวกับแหล่งเงินทุน การจัดสัปดาห์ส่งเสริมอาชีพอิสระควรจัดสม่ำเสมอทุกภาคการศึกษา

6. ควรจัดให้นักศึกษา ได้ดำเนินการในงานการค้า โดยเปิดเป็นร้านบริการขึ้นในสถานศึกษา ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติจริง เช่น งานซ่อมรถ ปะตู้ซ่อมเครื่องไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกงาน เพื่อให้เกิดทักษะเพิ่มขึ้น ในสภาพจริงของการทำงาน มีการฝึกด้านการตลาดและการจำหน่าย โดยจัดให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะด้านการขายในร้านค้า หรือสหกรณ์ของวิทยาลัย นอกจากนี้ยังจัดให้มีการรวมกลุ่มเข้าหุ้นกันผลิต รับสินค้า จากภายนอกมาดำเนินการจัดจำหน่าย เพื่อฝึกการจัดการเกี่ยวกับธุรกิจ โดยเน้นในด้านทักษะทางอาชีพ และสมรรถนะของการเป็นผู้ประกอบการ

7. ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการประกอบอาชีพอิสระให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้

ผู้เรียนมีความรู้ทั้งในด้านทักษะทางอาชีพ การจัดการ การตลาด และขั้นตอน การประกอบอาชีพอิสระให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรศึกษาความคิดเห็น ในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ กับกลุ่ม ตัวอย่างอื่น เช่น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาระดับอนุปริญญา เป็นต้น
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพ อิสระ เช่น ค่านิยม อิทธิพลของสื่อมวลชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กร ทัพพะรังสี "สตรีไทยกับการก้าวสู่สังคมยุคอุตสาหกรรมใหม่,"
ข่าวสาร กพผ. 20(4) : 34-35 ; เมษายน 2533.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบาง
ประการของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ. ศูนย์แนะแนวการ
ศึกษาและอาชีพ, 2530.
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, กระทรวงพาณิชย์. วารสารเศรษฐกิจการพาณิชย์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย,
หน้า 67 ; มีนาคม - เมษายน 2538.
- กองบรรณาธิการ. "สตรีกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม," หมอชาวบ้าน.
14(158) : 1-4 ; มิถุนายน 2535.
- กุศล บุญยมาลิก และ ขนิษฐา กาญจนรังษินนท์. ศึกษาวิวัฒน์. 93(7) :
10-13 ; กันยายน 2538.
- ข่าว. "การดำเนินการคัดเลือกผู้นำอาชีพก้าวหน้า," เดลินิวส์. 9 มีนาคม
2539. หน้า 26.
- ✓ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์น
การพิมพ์, 2529.
- ✓ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539).
กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2534.
- จันทร์เพ็ญ ทองหยิบ. การศึกษาค่านิยมที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบรเควอร์, 2536. อัดสำเนา.

✓ จริยา ทัพพะกุล ฌ อยุธยา. "แนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ"
การศึกษาเพื่อคุณภาพ. คณะกรรมการศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา
ครั้งที่ 40, กระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 48-55. กรุงเทพมหานคร,
2530.

✓ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ. "แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย สรุปผล
การวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศ พ.ศ. 2526" โครงการศึกษา
เกี่ยวกับการทำงานของเยาวชนไทยและนอกระบบโรงเรียน.
ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย, ทบวงมหาวิทยาลัย.
พิมพ์ครั้งที่ 2. หน้า 23-25. กรุงเทพมหานคร, 2529.

_____. สรุปผลการวิจัยและพัฒนาตามโครงการศูนย์ศึกษาทดลองการ
ประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต ระยะที่ 1. โครงการศูนย์ศึกษาทดลอง
การประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต, ทบวงมหาวิทยาลัย. 2534.

ชนิดา ยอดดี. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.

✓ ทิพวัน ถือก่ำ. "บทบาทของครูแนะแนวต่อการสร้างเจตคติในการประกอบ
อาชีพอิสระ" แนะแนว. 24(126) : 43-44 ; ธันวาคม 2532-
มกราคม 2533.

✓ ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ธนาลัย สุขพัฒน์ธี. "รายงานพิเศษเนื่องในวันสตรีโลก," จันทร์เกษม.
กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน,
2532.

ธัชชเวชว์ จันทร์สุขศรี. ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการ
ประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา วิชาอาชีพเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535. อัดสำเนา.

✓ นิคม จันทร์วิฑูร. "เยาวชนกับการศึกษา เพื่อให้มีงานทำ," แรงงานสัมพันธ์.
29(1) : 8 ; มกราคม-กุมภาพันธ์ 2530.

นัยเนตร องค์เนกนันต์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระ
ของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534. อัดสำเนา.

ประดิษฐ์ ชาสัมบัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. "การประกอบอาชีพส่วนตัวใน
กรุงเทพมหานคร," รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ เรื่องการ
ส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง. สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, หน้า 82-102. 2531.

✓ พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531.

มีทนา พนานิรมัย. "ลักษณะและปัญหาการจ้างงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ในระดับสูงและระดับกลาง," การศึกษาแห่งชาติ. 19(16) : 32-40;
สิงหาคม - กันยายน 2528.

มหาวิทยาลัย. ทบวง. แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย สรุปผลการวิจัย
เชิงสำรวจทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2526 โครงการพัฒนาการศึกษา
อาเซียน ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช. 2526.

ยุพิน ประจวบเหมาะ. ผลการวิจัยเรื่องการประกอบอาชีพอิสระ : หนทาง
แก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์. คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2531.

ยุพิน อองคานนท์. ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
อัสสำเนา.

วิชากร, กรม. รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้ประสบ
ผลสำเร็จในอาชีพอิสระ. ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
กรมวิชาการ, กรุงเทพฯ : 2530. อัสสำเนา.

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาตลาด
แรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม. สถาบันทรัพยากรมนุษย์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2532.

วินัย ณรงค์ฤทธิ์. เหตุผลเชิงจริยธรรมและทัศนคติของนักเรียนต่ออาชีพ
ต่าง ๆ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัสสำเนา.

ศุวิมล ควรเจริญ. การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 11. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยบรเควอร์, 2535. อัสสำเนา.

✓ สัญญา จัตตานนท์. การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ. ปรินุณานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2521. อัดสำเนา.

✓ _____ . "แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย"
วารสารสังคมศาสตร์. 11-12. ธันวาคม 2527.

สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษากับปัญหาการมีงานทำในประเทศกำลังพัฒนา.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
กรุงเทพมหานคร : 2525.

สมปอง จันทรมานิตย์. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมกับไม่เข้าร่วม
โครงการอาชีพอิสระ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.
ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สุรเดช วิเศษสุรการ. ข้อคิดในการทำงานเพื่อมุ่งจุดเน้น 7 ประการของ
กรมอาชีวศึกษา. สำนักงานโครงการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา,
กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : 2530.

สุริพร ศรีทองกิตติกุล. ความสนใจทางด้านอาชีพของนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2521. อัดสำเนา.

- ✓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : 2530.
- _____. รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ การส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง. กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : 2531.
- ✓ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลังคนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2527. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : 2527.
- ✓ สำเนา ขจรศิลป์. แนวทางการกำหนดกลไกของสถาบันอุดมศึกษาในการส่งเสริมอาชีพอิสระ. โครงการศูนย์ศึกษาทดลองการประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิต, ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : 2534.
- หลักเขต มุ่งสันติ. สภาพและปัญหาการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจังหวัดสุรินทร์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535. อัดสำเนา.
- Best, John W. Research in Education. 3rd. New Jersey : Prentice Hall, 1978.
- Cronback, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : Mcgraw-Hill, 1981.
- ✓ Ginzberg, Ele. Counseling for Career Development. Boston: Houghton Mifflin, 1974.

Hisrich, R.D. "The Women Entrepreneurs in the United States and Puerto Rico : A Comparative Study" Leadership and Organization Development Journal. 5 : 3-8 ; May 1984.

✓ Hoppock, Robert. Occupational Information. New York : McGraw-Hill Book company, Inc., 1967.

✓ Jacobowitz, A. and D. Vidler. "Characteristics of Entrepreneur : Implication of Vocation Guidance" Vocational Guidance Quarterley. 30 : 252-257 ; March, 1982.

Row, Anne. The Psychology of Occupation. New York : John Willey and Sons, 1966.

Super, Donald E. Appraising Vocational Fitness. New York: Harper and Row Publisher, 1973.

Wibben, C.H. "The Perception of Selected Female Entrepreneurs Regarding Entrepreneurial Competencies" Dissertation Abstracts International. 6 : 1440-A ; December, 1988.

การคำนวณ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทองหล่อ วิภาวิน
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชื่น ศรีสวัสดิ์
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏสุรินทร์
3. อาจารย์ หล็กเขต มุ่งสันติ
นักวิชาการศึกษา 5
สำนักงานศึกษาธิการอำเภोजอมพระ

ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

กันยายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสมสมุทร มุ่งสันติ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะ วิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อ.เจริญ โชไชย ประธาน

อ.ดารา ภาคสุชน กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - มีนาคม 2538 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา

2. คำตอบของนักศึกษาจะไม่มีผลต่อคะแนนหรือการสอบใด ๆ ทั้งสิ้น และแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด จึงขอให้นักศึกษาตอบให้ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของตนเองให้มากที่สุด

3. ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอน ทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการประเมินครั้งนี้จะนำไปใช้ในการวิจัยทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่องานแนะแนวอาชีพต่อไป

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ข้าพเจ้าเป็นนักศึกษาเพศ

() ชาย

() หญิง

2. ข้าพเจ้ามีภูมิลำเนาอยู่

() ในเขตเทศบาล

() นอกเขตเทศบาล

3. อาชีพของผู้ปกครอง

- () รับราชการ
- () ค้าขายหรือธุรกิจ
- () รับจ้าง
- () เกษตรกรรม
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

4. รายได้ของผู้ปกครอง

- () สูงกว่า 10,001 บาท/เดือน
- () ประมาณ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน
- () ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ
นักศึกษา

ความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพ หมายถึง การแสดงถึงความรู้สึก ความเข้าใจ และการรับรู้ ที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระ โดยการถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษร

อาชีพอิสระ หมายถึง การที่บุคคลเป็นผู้ประกอบการเอง ดำเนินธุรกิจด้วยการลงทุนเอง จัดการเอง รับผิดชอบต่อการเสี่ยงทางธุรกิจด้วยตนเอง โดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาอ่านข้อความที่ละเอียด แล้วพิจารณาตอบให้ตรงตามความคิดเห็น ความรู้สึกของนักศึกษาให้มากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่น่าสนใจ	✓				
00	อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง				✓	

การตอบ สำหรับข้อ 0 ถ้าท่านมีความเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง เห็นด้วยมากที่สุด

สำหรับข้อ 00 ถ้าท่านมีความเห็นที่เห็นด้วยน้อย ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง เห็นด้วยน้อย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว</u>					
1	การได้ใช้ความรู้ที่ศึกษามา.....					
2	การมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง.....					
3	การที่ได้มีโอกาสใช้ความสามารถเต็มศักยภาพ.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ไหวพริบ และปฏิภาณ.....					
5	ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์..					
6	มีอิสระสูง ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เข้มงวด.....					
7	สามารถกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ในการดำเนินงานได้ด้วยตนเอง....					
8	ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต..... <u>ด้านสังคม</u>					
9	เป็นอาชีพที่สังคมยอมรับ.....					
10	เป็นอาชีพที่มีชื่อเสียง เกียรติยศ.....					
11	เป็นอาชีพที่มีโอกาสได้เลื่อนสถานภาพทางสังคม.....					
12	เป็นอาชีพที่มีโอกาสได้เป็นผู้มีอำนาจในสังคม.....					
13	เป็นอาชีพที่มีโอกาสได้เป็นผู้นำทางธุรกิจของสังคม.....					
14	เป็นอาชีพที่มีโอกาสได้พบปะบุคคลชั้นนำของสังคม.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	เป็นอาชีพที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน.....					
16	เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความมีมนุษยสัมพันธ์.....					
17	เป็นการสร้างงานให้กับตนเอง และสังคม..... <u>ด้านเศรษฐกิจ</u>					
18	เป็นอาชีพที่สามารถช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้.....					
19	เป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสังคมในยุคปัจจุบัน.....					
20	เป็นอาชีพที่ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ.....					
21	เป็นอาชีพที่ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น.....					
22	เป็นอาชีพที่สามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้เร็วกว่าอาชีพอื่น.....					
23	เป็นอาชีพที่สามารถจะปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงกิจการได้ง่าย.....					
24	เป็นอาชีพที่สามารถกำหนดระยะเวลาคุ้มทุน และเก็บกำไรได้.....					
25	เป็นอาชีพที่มีโอกาสขยายบุกเบิกกิจการใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา.....					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสมสมุทร มุ่งสันติ
เกิดวันที่	2 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2511
สถานที่เกิด	อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 747 หมู่ 1 ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150 โทร. (044) 571156, 571199
หน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศึกษาพิเศษมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 49000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524	ป.6 จากโรงเรียนสังขะวิทยาคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2527	ม.3 จากโรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
พ.ศ. 2530	ม.6 จากโรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. 2535	ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป) จากสถาบันราชภัฏสุรินทร์
พ.ศ. 2539	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้

บทคัดย่อ
ของ
สมสมุทรร มุ่งสันติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และ รายได้ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วหาค่าความเชื่อมั่นได้ .8956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ข้อความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way Anova)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระในด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ ตามตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง เป็นรายด้าน และรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา ตามตัวแปร พบว่า

2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

OPINIONS CONCERNING SELF-EMPLOYMENT VOCATIONAL SELECTION
OF STUDENTS AT THE FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES
IN THE UNITED COLLEGES OF SOUTHERN IESARN

AN ABSTRACT
BY
SOMSAMUT MUNGSANTI

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purposes of this research were to study and compare the opinions concerning self - Employment vocational selection of students at the Faculty of management sciences in the United colleges of southern Iesarn. The variables covered sex, local, parental occupation and parental income. The samples were 405 students. The instrument used in this research was the questionnaires on the opinions concerning self-Employment vocational selection of students, constructed by the researcher. The statistical techniques employed in the analysis of the data were t-test and One-Way Analysis of Variance.

The results of the study were:

1. The opinions concerning self - Employment vocational selection of students in self, social and Economic. The variables covered sex, local, parental occupation and parental income were at the high level.

2. The comparative of opinions concerning self-Employment vocational selection showed:

- 2.1 The students with different sexes showed the different opinions concerning self - Employment vocational selection with statistical significance at .05 level.

2.2 The students with different local had opinions that were not significantly different concerning self-Employment vocational selection.

2.3 The students with different parental occupation had opinions that were not significantly different concerning self - Employment vocational selection.

2.4 The students with different parental incomes had opinions that were not significantly different concerning self - Employment vocational selection.